

Notat

Saksbehandler: Johanne Aasnæs Sørum

Arkivsak – dok.nr.: 16/7363- 42

Dato: 28.09.2018 Sist revidert 19. mars 2019

Notat - Tilleggsutredning om konsekvenser for landbruk/beitebruk - Reguleringsplan for Svarthaugen, Natrudstilen

Notat er utarbeidet for å følge opp planutvalgets vedtak ved førstegangsbehandling/vedtak om utlegging til offentlig ettersyn om at det før sluttbehandling, skulle legges fram en vurdering av konsekvenser for landbruk/beiteinteresser. (PU- sak 67/18)

Landbruksfaglig vurdering av konsekvenser for landbruk inkludert beiteinteresser

Planområdet i sin helhet er en del av skog- og beiteressursene i Ringsakerfjellet. Største del av arealet er bevokst med granskog på lavbonitet. Det er et mindre areal sørvest for Svarthaugen som har middels bonitet. Hovedtyngden av skogarealet er hogstklasse 2, som er yngre produksjonsskog og noen mindre arealer er hogstklasse 4 og 5. Hogstklasse 4 er eldre produksjonsskog og hogstklasse 5 er hogstmoden skog. Dominerende vegetasjonstype er blåbærgranskog. Det er også et mindre innslag av fattig sumpskog, samt lav- og lyngrik granskog. Vegetasjonstypen er en indikator på vekstforholdene og arealets verdi som beiteressurs. Bonitering av skogen og dominerende vegetasjonstype tilsier at arealet har under middels verdi som produksjonsareal, både med tanke på skog og beiter. Inntil Natrudstilvegen ligger myrområdet Øvre Svarthaugmyra som er klassifisert som dyrkbar jord. Det er lite trolig at det i overskuelig fremtid, vil bli aktuelt å dyrke opp arealet, og derfor er myra kun vurdert som beiteressurs.

I forslag til reguleringsplan er det lagt opp til at deler av området skal gjerdes inn. Det gjelder spesielt planlagt aktivitetspark ved Eftastjernet. Inngjerdet areal, samt det arealet som skal bygges ned av hytter og infrastruktur vil ikke lenger være tilgjengelig for skogproduksjon og som beiteareal. Største del av planområdet vil imidlertid fortsatt være tilgjengelig for beitebruksnæringen, da største delen er avsatt til FL-formål og LNF-formål kombinert med andre angitte hovedformål (LAA). Det er planlagt å lage et ake-/skilekeanlegg med to nedfarer. Opparbeiding av akebakker og tilrettelegging med tilsåing av beitegras vil kunne gi beitearealene høyere produksjonsevne enn det som kan høstes av arealene i dag. Forbedring av beitearealene vil delvis kunne erstatte det arealet som går tap ved utbygging og infrastruktur.

Oversikt over arealkonsekvenser for landbruk

Planområdet omfatter eksisterende skog/landbruksarealer på 845 daa. For oversikt over arealer, se kart på siste side.

Føringer fra kommuneplanens arealdel mm. Ca 137 daa er godkjent for utbygging med fritidsbebyggelse angitt som område FB15 i kommuneplanens arealdel 2014-2025. Gjennom kommuneplanområde FB15 er det allerede godkjent at det kan igangsettes regulering for utbygging og endring av arealbruk fra skogproduksjon til hyttebebyggelse. Skogarealer i hytteområder går stort sett over til drift med stor vekt på friluft- og naturinteresser og lav vekt på landbruksproduksjon. I utgangspunktet forutsettes områdene likevel å være åpne for beitedyr der eventuell inngjerding ved

hytter/utestenging av beitedyr begrenses til et lite område ved hver hytte. Resten (708 daa) er LNF-områder i kommuneplanens arealdel, men gjennom fastsettelse av planprogram har kommunestyret gitt samtykke til at foreliggende planforslag kan omfatte også dette området.

Mulighet til inngjerding med hjemmel i reguleringsbestemmelser (forslag til offentlig ettersyn). Til sammen gir bestemmelsene hjemmel for inngjerding av inntil 275 daa i verste/mest omfattende tilfelle.

Bestemmelsene for Grønnstruktur (GV) gir hjemmel for inngjerding av landsby. Dersom en tenker seg et gjerde plassert i GV områder rundt landsbyen inkludert servicebygg og lekeplass (BFB/BKB/BLK) og parkeringsområdene nærmest landsbyen (P1, P2 og P3) gir det et inngjerdet areal på inntil ca 85 daa.

Bestemmelsene for områder for aktivitetspark (LAA6-9) gir hjemmel for inngjerding av hele eller deler av området. Bestemmelsen er generell og gir en vid ramme for inngjerding, men fra tiltakshavers side har dette området være fremstilt som avgrensede anlegg og områder som er spredt rundt i et ellers åpent naturområde. Det er uansett krav om byggetillatelse for utbygging/opparbeiding i LAA6-9 og det må forutsettes at det til enhver tid foreligger en samlet situasjonsplan for området som oppdateres i takt med utviklingen av området. LAA6-9 er på totalt 190 daa (bruttoareal med gjennomgående løyper og stier og vannflate). Strengt tatt gir bestemmelsene hjemmel til å gjerde inn alt, inntil 190 daa. *(Dette er moderert etter offentlig ettersyn med forutsetning om at inngjerding skal begrenses av hensyn til beitebruk.)*

Areal som helt eller delvis utgår som beiteområde som følge av opparbeiding / valgt reguleringsformål (forslag til offentlig ettersyn). Arealer som er regulert til parkering (P), opparbeiding som amfi/scene (BOP), kafé/varmestue (BB) og andre bygninger og anlegg, vil helt eller delvis utgå som beiteområde når det opparbeides/bebygges til formålet. Områder for heis/skitrekk forutsettes i stor grad å kunne være åpne for beitedyr i beitesesongen. Med utgangspunkt i kommunens generelle regler og kommunens og allmenningens praksis for inngjerding i fjellet, må det forutsettes at inngjerding avklares gjennom byggesaksbehandling og at en forutsetter at uopparbeidede naturområder i hovedsak forblir åpne for ferdsel både for folk og beitedyr. Reguleringsbestemmelsene har krav om situasjonsplan/landskapsplan (bestemmelse 2.9) der opparbeiding av tomteareal skal vises. Gjerder er en naturlig del av denne. Parkeringsplassene utenom landsbyen (P4-P9) beslaglegger tilsammen ca 6 daa. I tillegg kommer vegger.

LNF-områder som ikke skal kunne gjerdes inn (forslag til offentlig ettersyn). LNF områder og LNF kombinert med andre formål (LAA 1-5 og FL) har ingen bestemmelser om inngjerding og må forutsettes å være åpne for ferdsel også for beitedyr. Skiløypetraséer (IS) og turstier (GT) forutsettes også å være del av åpne uinngjerdede arealer. Massedeponiområde LAA10 skal tilbakeføres til LNF-område og i det ligger også fri tilgang for beitedyr.

Kompenserende tiltak utenfor planområdet. Tiltakshaver, Ringsaker almenning, presisere ellers at det er gjennomført inngjerding av andre deler av almenningens eiendommer med høyere produksjonsevne. Opprioritering av beiteinteressene i disse områdene anses blant annet som kompensasjon for utbygging i fjellområdene.

Oppsummering

Størstedelen av planområdet vil fortsatt være tilgjengelig for beitebruksnæringen. Av LNF områdene er det bare arealet til aktivitetspark (LAA 6-9) som skal kunne inngjerdes helt eller delvis. Ut fra signaler til forslagsstiller (Ringsaker allmenning) er det grunn til å regne med at bestemmelsene for LAA6-9 kan presiseres, slik at omfanget av mulig inngjerdet areal begrenses, dersom det er ønskelig. Av hensyn til forutsigbarhet for alle parter er det mulig at reguleringsbestemmelsene for alle aktuelle områder bør gjennomgås i sin helhet slik at det blir entydig hva som kan eller skal/skal ikke gjerdes inn. *(Dette er gjort før sluttbehandling.)*

Siden beiteverdien i området er lav i dag, gir det antakelig mest effekt for beiteinteressene å sikre at beiteverdien økes gjennom tilrettelegging med tilsåing av beitegras i nedfarter og andre egnede arealer som for eksempel traséer for skitrekk. Dette kan med fordel tas inn i bestemmelsene. *(Dette er gjort.)*

Anne Gunn Kittelsrud
plansjef

Stein Inge Wien
landbrukssjef

